

Autoreferat

1. Imię i nazwisko

MARTA BOLIŃSKA

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe

1995 – magister filologii polskiej, **Wydział Humanistyczny** Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Kielcach (obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego);

1997 - studia w **Międzywydziałowym Podyplomowym Studium Dziennikarskim** Papieskiej Akademii Teologicznej (obecnie Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie);

1999 - podyplomowe **Studium Retoryki** (Wydział Filologiczny Instytut Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie);

2000 – **doktorat z nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa** (*Pisarstwo Janusza Domagali*); Uniwersytet Opolski);

2007 - studia kwalifikacyjne **Psychospołeczne strategie kierowania i zarządzania zasobami ludzkimi** (Akademia Pedagogiczna w Krakowie; obecnie Uniwersytet Pedagogiczny);

2008 - studia kwalifikacyjne **Wiedza o kulturze** (Wydział Polonistyki UJ w Krakowie).

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/artystycznych:

od 1. 02. 1996 - nauczyciel akademicki w Instytucie Filologii Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach (do 31. 01. 2001 - asystent; od 1.02. 2001 – adiunkt w Zakładzie Romantyzmu i Literatury Współczesnej, następnie w Zakładzie Literatury do 1918 roku i Teorii Literatury) (obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego);
od 1. 10. 1998 do 2008 – wykładowca w Międzywydziałowym Podyplomowym Studium Dziennikarskim Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (obecnie Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie), umowa o dzieło;

od 1. 10. 2007 – nauczyciel akademicki (adiunkt) w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (obecnie w Katedrze Dziennikarstwa Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie - Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej);

od 1. 10. 2011– wicedyrektor w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust.2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 ze zm.)

a) Tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego

Zdarzenia niepunktualne. Biograficzny i antropologiczno-kulturowy kontekst opowieści o biegu ludzkiego życia w prozie Doroty Terakowskiej;

b) Autor/autorzy, tytuł/tytuły, rok wydania, nazwa wydawnictwa

Marta Bolińska, *Zdarzenia niepunktualne. Biograficzny i antropologiczno-kulturowy kontekst opowieści o biegu ludzkiego życia w prozie Doroty Terakowskiej*, 2013, Instytut Filologii Polskiej UJK w Kielcach;

c) Omówienie celu naukowego/artystycznego ww. pracy/prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Monografia *Zdarzenia niepunktualne. Biograficzny i antropologiczno-kulturowy kontekst biegu życia ludzkiego w prozie Doroty Terakowskiej* stanowi obraz życia i twórczości krakowskiej pisarki i dziennikarki, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. zdarzeń punktualnych (terminowych) i niepunktualnych (nieterminowych) w biegu życia autorki oraz wykreowanych przez nią postaci. Choć na temat D. Terakowskiej pojawiło się wiele wypowiedzi (np. Alicja Baluch, Przemysław Czapliński, Grzegorz Leszczyński, Gertruda Skotnicka, Ryszard Waksmund oraz Katarzyna T. Nowak, *Moja mama czarownica. Opowieść o Dorocie Terakowskiej*, Kraków 2005), nie powstała jak dotąd praca monograficzna poświęcona jej twórczości. Książka niniejsza jest pierwszą dysertacją scalającą dorobek autorki takich utworów, jak: *Babci Brygidy szalona podróż po Krakowie*, *Władca Lewawu*, *Córka czarownic*, *Lustro pana Grymsa*, *W krainie kota*, *Samotność bogów*, *Tam, gdzie spadają anioły*, *Poczwarka*, *Ono*, *Dzień i noc czarownicy*.

Począwszy od psychobiografizmu, przez teorię i praktykę narracji, aż po koncepcje psychologiczne człowieka i ustalenia antropologiczne, starałam się w twórczy sposób spojrzeć na literaturę współczesną i procesy, które w niej zachodzą, co zaowocowało przygotowaniem wspomnianej rozprawy. Swoją refleksję naukową osadzam w kontekstach: biograficznym, literacko-artystycznym, psychologiczno-antropologicznym i symboliczno-kulturowym.

W części pierwszej skupiam się na etapach biografii Doroty Terakowskiej (1938-2004), eksponując głównie te elementy, które – wedle elementarnych założeń psychologii rozwojowej i narracyjnej – wyznaczają określone, istotne momenty życia (np. czas i miejsce urodzenia, rodzinne koligacje, okres szkolny, dorastanie, grupa rówieśnicza, praca zawodowa, życie w określonej społeczności). Rozdział drugi, obok wskazania dominujących konwencji gatunkowych, obejmuje twórczość prozatorską ze szczególnym uwzględnieniem opinii krytyki literackiej. Oglądowi poddano przede wszystkim formy narracyjne oraz kategorię odbiorcy. W rozdziale trzecim najistotniejszy staje się kontekst literacko-artystyczny prozy, bowiem część ta buduje obraz twórczości

autorki *Ono*. Wyodrębnione zostały m.in. tematy oraz koncepcje i typy bohatera, rola miejsca i kształtu przestrzeni w świecie przedstawionym, rozwiązania kompozycyjno-narracyjne, w tym niepunktualne zdarzenia w trajektorii rozwojowej postaci. Etapom biegu życia ludzkiego poświęcony został rozdział czwarty. Zgodnie z wybranymi ujęciami psychologicznymi i antropologicznymi uwzględniono m.in. okresy dzieciństwa, warunki adolescencji, trójdzielny czas dorosłości, style zachowań czy rolę marzenia w życiu epickich bohaterów. Przestrzeń potraktowaną jako węzeł znaczeń, w obrębie której jest miejsce dla koncepcji domu, motywu wędrówki, pojęcia przynależności wyeksponowano w rozdziale piątym. Barwy i kształty świata przedstawionego układające się w symboliczną mapę stały się przedmiotem analizy i rozważań w rozdziale szóstym. Część ta poświęcona została również obszarom anizotropowym i antropocentrycznym.

W ramach zintegrowanej strategii badawczej dominowało podejście interdyscyplinarne oraz zasada polegająca na stosowaniu wielu metod i języków krytycznych. Korzystanie z różnych stylów interpretacji miało na celu stopienie w spójną całość twórczości Doroty Terakowskiej na tle jej biografii. W toku analizy pojawiły się więc odwołania do wybranych zagadnień z poetyki kulturowej (np. S. Greenblatt), psychologii rozwojowej (H. Bee, A. Brzezińska, H. R. Schaffer, J. Trempała) i narracyjnej (m.in. D. McAdams, H. Hermans, J. Trzebiński), humanistycznej i transgresyjnej koncepcji człowieka (A. Maslow, J. Koziński). Wśród metod badawczych ważne miejsce przypadło elementom techniki idiograficznej, ujęciom mitograficznym, filologicznej analizie i interpretacji tekstu literackiego.

Linia życia Terakowskiej odsłania ujawnianie się tzw. skryptu generatywnego (zmiany mentalności i zachowania człowieka), zwłaszcza pod wpływem okoliczności społecznych, politycznych, ekonomicznych oraz ze względu na indywidualną potrzebę tworzenia i samorealizacji, co pozwala osadzić jej przypadek w ramach teorii wartościowania oraz wśród modeli skryptów narracyjnych (narracja potraktowana zostaje przede wszystkim jako sposób rozumienia świata, figura dzieciństwa przywoływana jest często ze względu na tzw. poszukiwanie dziecka w dorosłym). Z rozważań wyłania się m.in. przekonanie, że narracyjność jest nie tylko zjawiskiem literackim, lecz również elementarnym faktem antropologicznym, łączy się przeto z szeroko rozumianą etyką, a także z pragmatyką ludzkiego życia.

W recenzji wydawniczej Pani Prof. Anna Szóstak napisała: „Rozpatrując twórczość Terakowskiej w perspektywie biegu życia postrzeganego jako droga do doskonalenia siebie oraz przekraczania granic poznawczych i psychologiczno-społecznych, wydobywa Autorka rozprawy kwintesencję tego pisarstwa – głęboki humanizm i próbę zrozumienia skomplikowanej ludzkiej psychiki i natury, jej wielkości i słabości jednocześnie, kształtujących się w interakcjach z drugim człowiekiem, a rodzących się w dzieciństwie jako przestrzeni sensów fundujących samoświadomość jednostki, wizję człowieka i świata”.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych /artystycznych

Moje zainteresowania literaturoznawcze rozwijały się w kilku fazach, które wiązały się ze studiami, okresem pisanie pracy doktorskiej oraz osiągnięciami w działalności naukowo-badawczej lat ostatnich. Po

zdobyciu wykształcenia polonistycznego w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach (1995; obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego) i uzyskaniu tytułu magistra filologii polskiej na podstawie pracy *Zjawisko nowomowy w polskiej literaturze i publicystyce powojennej (na wybranych przykładach)* (fragmenty ukazały się drukiem: *Zjawisko nowomowy (wybrane problemy)*, Kieleckie Studia Filologiczne 1997, t. 11, s. 207 – 219), sfinalizowałam z wyróżnieniem studia w zakresie dziennikarstwa w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie (1997; obecnie Uniwersytet Papieski Jana Pawła II), przedstawiając pracę dyplomową poświęconą gatunkom dziennikarskim. W celu poszerzania wiedzy i podwyższania kompetencji zawodowych w 1999 ukończyłam Studium Retoryki (Wydział Filologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie), w 2007 studia kwalifikacyjne - Psychospołeczne strategie kierowania i zarządzania zasobami ludzkimi (Katedra Psychologii, Akademia Pedagogiczna w Krakowie; obecnie Uniwersytet Pedagogiczny); w 2008 studia z zakresu wiedzy o kulturze (Wydział Polonistyki UJ w Krakowie).

Prowadzone przeze mnie badania naukowe od lat koncentrują się na trzech zasadniczych obszarach: literaturze współczesnej, koncepcjach dziecka i dzieciństwa, wiedzy o mediach i kulturze. Z literatury współczesnej wydobywam i wyodrębniam: prozę dla młodzieży, tzw. nowy regionalizm - twórczość autorów związanych z regionem świętokrzyskim; pisarzy z epizodami prasowymi lub praktyką dziennikarską; kontekst psychologiczno-antropologiczny – zwłaszcza skrypty rodzinne, życiowe; sygnały autobiograficzne – postawa autobiograficzna, pamięć autobiograficzna, miejsce autobiograficzne. W badaniach nad dzieciństwem oraz pozycją dziecka w edukacji, literaturze i kulturze XX wieku uwzględniam takie kwestie, jak: dziecko i dzieciństwo w różnych okresach historii i psychohistorii; portrety dziecka: romantyczny, pozytywistyczny, młodopolski, międzywojenny, współczesny; mit dzieciństwa i topos dziecka i dzieciństwa w prozie; kręgi dzieciństwa; zaburzenia w rozwoju poznawczym; specjalne potrzeby edukacyjne i życiowe dziecka. W ramach wiedzy o mediach i kulturze interesują mnie zagadnienia: retoryka literacka i dziennikarska, gatunki dziennikarskie, przekład intersemiotyczny, komunikacja literacka, społeczna i kulturowa. Szukam też punktów stykowych pomiędzy wskazanymi przestrzeniami.

Za rekapitulację pierwszej fazy moich poszukiwań badawczych i zainteresowań intelektualnych (druga połowa lat dziewięćdziesiątych) uznać mogę pracę doktorską poświęconą działalności literackiej i dziennikarskiej Janusza Domagalika, którą przygotowałam i obroniłam w październiku 2000 roku. Stopień doktora nauk humanistycznych uzyskałam w Uniwersytecie Opolskim (rozprawa pod kierunkiem prof. zw. dra hab. Jana Paclawskiego, *Pisarstwo Janusza Domagalika*). W wersji książkowej (w zmodyfikowanej postaci) praca ukazała się w 2004 roku (*Przez „Świat Młodych” do literatury. O prozie Janusza Domagalika*, Kielce 2004). Monografia ta jest pierwszym całościowym ujęciem dorobku literackiego jednego z najciekawszych twórców współczesnej prozy dla młodzieży (m.in. *Koniec wakacji*, *Księżniczka i chłopcy*, *Pięć przygód detektywa Konopki*), dziennikarza, wieloletniego redaktora naczelnego „Świata Młodych”, autora licznych słuchowisk radiowych i widowisk telewizyjnych, laureata Orderu Uśmiechu, Orlego Pióra i tzw. Dziecięcego Nobla.

Wystąpienia:

XI Międzynarodowa Konferencja *Język i Kultura*, organizator: Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, Ukraińska Akademia Nauk; Kijów, czerwiec 2002; referat: «Ищущий индивидуалист» или первая попытка комплексного исследования художественного своеобразия прозы для молодежи Януша Домagalika; (wystąpienie w języku rosyjskim; konferencja zagraniczna);

Międzynarodowa Konferencja Naukowa - *Życie i dzieło Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego*; organizator: Akademia Pedagogiczna im. KEN w Krakowie; Kraków grudzień 2003; referat: *W przestrzeni (nie)świadomego?* (między *Końcem świata* K. I. Gałczyńskiego a *Andante con speranza* J. Domagalika);

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - *Socrealizm (fabuły-ikony-konteksty)*, organizator: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; Lublin – Kozłówka, wrzesień 2004; referat: *Epika wobec nowomowy*.

Artykuły:

Sonaty moralnego niepokoju - J. Domagalik i jego krótkie formy epickie, [w:] *Szkice o literaturze XIX i XX wieku. Prace dedykowane prof. J. Pałowskiemu w roku Jubileuszu*, Kielce 2000, s. 175 -215;

«Ищущий индивидуалист» или первая попытка комплексного исследования художественного своеобразия прозы для молодежи Януша Домagalika, w: *Language & Culture*, zeszyt 5, tom IV/1, Kijów 2002, s. 44-48;

Gra z konwencją źródłem zabawy twórcy i czytelnika - J. Domagalik Pięć przygód detektywa Konopki, „*Studia Filologiczne Akademii Świętokrzyskiej*” 2002, tom XV, s. 141-162;

Dorosły urok dziecięcej bajki (Jak mała Agata szła na koniec świata J. Domagalika), „*Studia Kieleckie. Seria Filologiczna*” 2003, nr 4, s. 99-115;

Logocentryczne słuchowiska radiowe (na podstawie utworów J. Domagalika), „*Rocznik Świętokrzyski*” 2004, Seria A, Nauki Humanistyczne, tom 28, pod red. J. Detki i M. Meduckiej, s. 111-124;

Od dziennikarstwa do literatury. O pisarstwie Janusza Domagalika, [w:] *W kręgu literatury i języka*, red. A. Grochulska, Piotrków Trybunalski 2005, s. 103-122;

W kręgu mediów. Widowiska telewizyjne i scenariusze filmowe Janusza Domagalika, „*Studia Kieleckie. Seria Filologiczna*” 2005, nr 5, s. 21-40;

W przestrzeni (nie)świadomego? (między *Końcem świata* K. I. Gałczyńskiego a *Andante con speranza* J. Domagalika), [w:] *Życie i dzieło Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego*, Kraków 2005, t. 1, s. 327-347;

Kalendarium życia i twórczości Janusza Domagalika: in memoriam, „*Zeszyty Czeladzkie*” 2008, nr 13, s. 53-66.

Moja literaturoznawcza działalność naukowa wiązała się również z wydobywaniem z zapomnienia mniej znanych pisarzy regionu świętokrzyskiego lub z ukazywaniem twórców znanych i podkreślaniu ich różnorodnych związków z regionem (liczne artykuły oraz monografia *Kobiet trzy portrety. Pisarki z regionu świętokrzyskiego: Zofia Bukowiecka, Agnieszka Barłogowa, Halina Snopkiewicz*, Kraków 2009). Książka *Kobiet trzy portrety...* zawiera trzy szkice o autorkach i ich twórczości literackiej, które stanowią odrębne części, ale równocześnie budują portret polskiej kobiety, która potrafi realizować się w wielu rolach naraz, przede wszystkim jako żona, matka i pisarka. Stąd też odwołania do archetypu kobiety macierzyńskiej, walczącej Judyty, artystki-gospodyni (strażniczki ogniska domowego). Wspomnianym autorkom nie poświęcono uwagi osobno. O ich twórczości informowały teksty rozproszone; przedstawiona monografia jest pierwszą formą syntetycznego, całościowego ujęcia ich dorobku pisarskiego.

Wystąpienia:

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - Pisarze regionu świętokrzyskiego; organizator: Akademia Świętokrzyska, Kielce, październik 2002; referat: *Literatura dla dzieci i młodzieży w regionie świętokrzyskim*;

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - W 80. rocznicę urodzin E. Niziurskiego; organizator: Akademia Świętokrzyska w Kielcach, Kieleckie Towarzystwo Naukowe; Kielce, maj 2005; referat: *Awantury, przygody i przypadki, czyli o ilustracjach okładowych w wybranych książkach Edmunda Niziurskiego*;

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - Pisarze regionu świętokrzyskiego; organizator: Akademia Świętokrzyska w Kielcach; Kielce, październik 2005; referat: *Sylwetka Zofii Bukowieckiej*;

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - Twórczość Stanisława Rogali; organizator: Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach; Kielce, listopad 2008; referat: *Przypisany żywiołowi powietrza, czyli motyw ptaka w wybranych utworach Stanisława Rogali*;

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - Gombrowicz w regionie świętokrzyskim; organizator: Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach, Kieleckie Towarzystwo Naukowe; Kielce, październik 2009; referat: *Gombrowicz i ciało emocjonalne (wokół „Pornografii”)*.

Artykuły:

Literatura dla dzieci i młodzieży w regionie świętokrzyskim, [w:] *Pisarze regionu świętokrzyskiego*, Kielce 2002, tom 10, s. 325-347;
Typologia wpisana w trójkąt - o bohaterach szkolnych opowieści Edmunda Niziurskiego, „Studia Kieleckie. Seria Filologiczna” 2003, nr 4, s. 83-97;

Awantury, przygody i przypadki, czyli o ilustracjach okładowych w wybranych książkach E. Niziurskiego, [w:] *O twórczości E. Niziurskiego*, Kielce 2005, s. 41-62;

Zofia Bukowiecka, w: *Pisarze regionu świętokrzyskiego*, Seria II, tom 2, Kielce 2005, s. 37-77;

Narracje „historyczne” Zofii Bukowieckiej, [w:] *Powieść historyczna dawniej i dziś*, pod red. R. Stachury, T. Budrewicza, B. Farona (przy współpracy K. Gajdy), Kraków 2007, s. 371-383;

Od starej baśni do współczesnej bajki terapeutycznej, „Język Polski w Szkole IV-VI”, 2007/2008, nr 1, s. 18-32;

Klechdy, podania, legendy, czyli opowieści dalekie i bliskie, „Język Polski w Szkole IV-VI”, 2007/2008, nr 2, s. 15-22;

Przypisany żywiołowi powietrza, czyli motyw ptaka w wybranych utworach Stanisława Rogali, [w:] *Otarłem się o życie, otarłem się o słowa. Księga Jubileuszowa S. Rogali*, pod red. Z. Trzaskowskiego, Kielce 2008, s. 135-154;

Bukowiecka Zofia, [w:] *Świętokrzyski Słownik Biograficzny*, tom 2, pod red. J. Szczepańskiego, Kielce 2009, s. 75;

W przestrzeni krótkich form (A. Wzorek, *Świat opowiadań Stanisława Rogali*, Kielce 2011, KTN), „Studia Filologiczne UJK” 2012/2013, tom 25/26, s. 352-355.

Na początku XXI wieku uwagę badawczą skoncentrowałam na koncepcjach dziecka i dzieciństwa w prozie dwudziestowiecznej (zwłaszcza w powieści).

Wystąpienia:

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - Gombrowicz – w 100. rocznicę urodzin; organizator: Akademia Świętokrzyska w Kielcach; Kunów – Kielce, maj 2004; referat: *Poza słowem – Gombrowiczowski topos dzieciństwa*;

Ogólnopolska Konferencja Naukowa – Wiesław Myśliwski. W 80. rocznicę urodzin; organizator: Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kieleckie Towarzystwo Naukowe; Kielce, maj 2007; referat: *Obszary dzieciństwa w „Widnokręgu” W. Myśliwskiego*;

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - Zwierciadło na gościńcu. Literacka karykatura, satyra, groteska...; organizator: Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk; Kielce, maj 2008; referat: *Właściwości ludyczne bajek edukacyjnych, relaksacyjnych i terapeutycznych (na wybranych przykładach)*;

Ogólnopolska Konferencja Naukowa – Nowe poetyki miejskie; organizator: Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Kraków, listopad 2013; referat: *Kraina dzieciństwa literacko sportretowana* (obraz Czeladzi w powieści *Koniec wakacji* Janusza Domagalika).

Artykuły:

Poza słowem – Gombrowiczowski topos dzieciństwa, [w:] *Gombrowicz w regionie świętokrzyskim*, cz.3, Kielce 2003, s. 103-126;

Dzieje, koncepcje i przemiany dzieciństwa w zarysie, [w:] *Szkice o literaturze XIX i XX wieku*, Kielce 2006, s. 201-226;

Obszary dzieciństwa w „Widnokregu” W. Myślińskiego, [w:] *O twórczości Wiesława Myślińskiego II*, pod red. J. Paławskiego, Kielce 2007, s. 157-182;

Kształt piękna ukryty w DS? O „Poczwarcę” Doroty Terakowskiej, [w:] *Dialog kultur w edukacji*, pod red. B. Myrdzik, M. Karwatowskiej, Lublin 2009, s. 217-222;

Pejzaże dzieciństwa a koncepcja autobiograficznej pamięci (na wybranych przykładach), [w:] *Od spotkania do dialogu. W kręgu antropologii literatury*, pod red. Z. Trzaskowskiego i J. Wolskiego, Rzeszów 2010, s. 18-42;

Media – wartość –dziecko. Kilka uwag o wychowaniu w ujęciu Doroty Terakowskiej, [w:] *Wartość w mediach. Z dolin na szczyty*, pod red. A. Baczyńskiego i M. Drożdża, Tarnów 2012, s. 221-236.

Prowadząc badania literaturoznawcze, równocześnie realizowałam projekty poświęcone mediom, kulturze, komunikacji społecznej i międzykulturowej. W wyniku pracy m.in. powstał podręcznik akademicki *Na papierze i w eterze (o wystąpieniach publicznych również dla dziennikarzy)*, Kraków 2006). Jego zasadnicze zadanie skupia się na wskazaniu sposobów przygotowywania różnego rodzaju wypowiedzi publicznych. W sześciu rozdziałach książki znaleźć można informacje dotyczące przebiegu procesu komunikowania, zasad organizacji tekstu, najczęściej używanych strategii argumentacyjnych. Każda część zawiera podsumowanie w postaci pytań sprawdzających zapamiętane treści oraz podstawową literaturę przedmiotu.

Wystąpienia:

Międzynarodowa Konferencja Naukowa - Teatr wymowy. Formy i przemiany retoryki użytkowej; organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN, Uniwersytet w Białymstoku; Białystok-Supraśl, październik 2002; referat: *Od narracji baśniowej po głosowy teatr Marii Konopnickiej*;

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - Relacje między kulturą wysoką a niską w języku, literaturze, edukacji; organizator Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; Lublin, wrzesień 2004; referat: *Rola mediów audiowizualnych w upowszechnianiu kultury*;

Międzynarodowa Konferencja Naukowa - Ryszard Kapuściński – portret dziennikarza i myśliciela; organizator: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Kraków październik 2007; referat: *Dorastanie reportera. Ryszarda Kapuścińskiego „Podróże z Herodotem”*;

VI Międzynarodowa Konferencja Etyki Mediów - Wartość w mediach – wartość mediów; organizator: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej; Kraków maj 2012; referat: *Media-wartość-dziecko. Kilka uwag o wychowaniu w ujęciu Doroty Terakowskiej* (na podstawie felietonów z tomu *Dobry adres to człowiek*);

VII Międzynarodowa Konferencja Etyki Mediów – Zrozumieć media – mądrość w mediach; organizator: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej; Kraków maj 2013; referat: *Żeby ktoś nas zrozumiał... Koncepcja rozmowy zorientowanej na temat? (D. Terakowska, J. Bomba, Być rodziną...)*.

Artykuły:

Kultura masowa, czyli jaka?, „Język Polski w Szkole IV-VI” 2003/2004, nr 4, s. 7-15;

Od narracji baśniowej po głosowy teatr Marii Konopnickiej (O retorycznych wartościach literackiej baśni), [w:] *Teatr wymowy. Formy i przemiany retoryki użytkowej*, pod red. J. Sztachelskiej oraz J. Maciejewskiego i E. Dąbrowicz, Białystok 2004, s. 351-370;

O komunikowaniu, „Język Polski w Szkole IV-VI” 2005/2006, nr 2, s. 68-78;

Formy użytkowe, „Język Polski w Szkole IV-VI” 2005/2006, nr 4, s. 35-43;

Sztuka przemawiania, czyli o retoryce wystąpień publicznych, „Język Polski w Gimnazjum” 2006/2007, nr 4, s. 26-38.

W 2001 roku ludzie kultury włączyli się w edukację czytelniczną (m.in. kampania medialna *Cała Polska czyta dzieciom*, działalność Fundacji ABC XXI, program promowania czytelnictwa i wspierania bibliotek ogłoszony przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Udowodniono, że głośne czytanie czy opowiadanie oraz słuchanie rozwija umysł, zwiększa zdolność koncentracji, rozumowania, przyswajania informacji, kształtuje wyobraźnię, tworzy naturalną więź między osobą czytającą/opowiadającą (dorosłym) i słuchającą (dzieckiem). Poprzez sytuację narracyjną tworzy się też podstawowy model dziecięcego bytowania – toposu dzieciństwa wyrażonego w „byciu razem”. Chodzi tu zarówno o wspólnotę przestrzenną, jak i psychiczną, dotyczącą dziecka i dorosłego, który występuje jako świadek, opiekun, przewodnik.

Powyższe kwestie stały u podstaw zajęcia się procesem przebiegu głośnej lektury oraz relacjami pośrednik (dorosły) – dziecko. Zainteresowanie tematem stało się również impulsem do podjęcia pracy badawczej. Celem zadania była próba określenia roli lektury w procesie komunikacji międzyludzkiej. Zainspirowana między innymi badaniami z zakresu psychologii i komunikacji społecznej oraz metodologicznymi osiągnięciami badań kultury literackiej starałam się sprostać jej interdyscyplinarnym wymaganiom w monografii *Komunikacja czytelnicza: dorośli-dzieci. Uwarunkowania i efekty lektury* (Kraków 2010), którą oparłam na pomiarach eksploracyjnych, podłużnych i właściwych prowadzonych w latach 2001-2009. Praca *Komunikacja czytelnicza...* składa się z dwóch zasadniczych części: teoretycznej (opisowej) i praktycznej (badawczej) oraz aneksu. Poświęcona jest dziecku w literaturze i sztuce od czasów najdawniejszych po współczesne oraz relacji: dorosły – dziecko – tekst literacki. Część pierwsza – teoretyczna przedstawia zagadnienia komunikacji literackiej wśród dzieci, rodzaje tekstów literackich docierających do młodego odbiorcy w różnych okresach rozwojowych oraz recepcję utworów wśród niedorosłej publiczności. Część druga – badawcza prezentuje i omawia wyniki badań dotyczących komunikacji literackiej, czytelnicznych preferencji, odbioru tekstów literackich przez dzieci oraz roli dorosłego pośrednika w tym procesie. Książka stanowi rodzaj uzupełnienia i jednocześnie rozszerzenie perspektywy dotychczasowych ustaleń naukowych zawartych w pracach badawczych z zakresu czytelnictwa dzieci i młodzieży takich m.in. autorów, jak Tadeusz Parnowski, Włodzimierz Goriszowski, Anna Przecławska, Joanna Papuzińska i in. Wśród narzędzi i metod badawczych znalazły się przede wszystkim: analiza stanu faktycznego, opis, obserwacja i wywiad, dane liczbowe, tabele, ankiety, kwestionariusze, protokoły obserwacji.

Badania mają charakter wycinkowy.

W rozprawie *Komunikacja czytelnicza...* dokonano empirycznej weryfikacji przyjętego założenia, że kontakt z lekturą w dzieciństwie sprzyja powrotom do książek również w życiu późniejszym, zaś osoby, które ten kontakt umożliwiają lub/i podtrzymują, stają się ważnymi uczestnikami życia nastolatków i dorosłych. Wśród źródeł inspiracji do pracy znalazły się: chęć kontynuowania badań nad procesem lektury (komunikacja literacka jako wariant komunikacji społecznej), przyjrzenie się roli aktywności czytelniczej dorosłych wobec dzieci oraz regulacji własnego czytelnictwa przez młodych odbiorców.

Wystąpienia:

Międzynarodowa Konferencja Naukowa - „Powieść historyczna dawniej i dziś”; organizator: Akademia Pedagogiczna im. KEN w Krakowie; Kraków-Maniowy, kwiecień 2006; referat: „*Narracje >historyczne< Zofii Bukowieckiej*”;

Międzynarodowa Konferencja Naukowa - „>Czytanie< tekstów kultury”; organizator: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; Lublin, wrzesień 2006; referat: *Cisza-dźwięk-wizja. O intersemiotycznej naturze tekstów kultury docierających do młodego odbiorcy*;

Ogólnopolska Konferencja Naukowa - „Stare” i nowe” w literaturze dla dzieci i młodzieży: biografie, organizator: Uniwersytet Opolski w Opolu; Opole, marzec 2014; referat: Wspomnienie, biografia, reportaż? K. T. Nowak *Moja mama czarownica. Opowieść o Dorocie Terakowskiej*.

Artykuły:

Retoryka akapitów inicjalnych w Kamieniu na kamieniu W. Myślińskiego (zarys problemu), [w:] *O twórczości Wiesława Myślińskiego*, Kielce 2001, s. 153-174;

Mowy na koniec milenium. Struktura wybranych przemówień Jana Pawła II (VII pielgrzymka do Polski), [w:] *Słowo – Myśl – Ethos w twórczości Jana Pawła II*, Kielce 2005, s. 169-188;

Prymat obrazka, czyli rola mediów audiowizualnych w upowszechnianiu kultury (z punktu widzenia współczesnej szkoły), [w:] *Kultura popularna w szkole. Pobłażliwe przyzwolenie czy autentyczny dialog*, Lublin 2006, s. 151-160;

Cisza-dźwięk-wizja. O intersemiotycznej naturze tekstów kultury docierających do młodego odbiorcy, [w:] *Czytanie tekstów kultury. Metodologia, badania, metodyka*, pod red. B. Myrdzik i I. Morawskiej, Lublin 2007, s.411 – 424;

Urok radiowego słuchowiska, „Kwartalnik Polonistyczny. Konteksty Kulturowe” 2008, nr 3, s. 75-81;

Właściwości ludyczne opowiadań i bajek terapeutycznych (na wybranych przykładach), „Napis. Tom poświęcony literaturze okolicznościowej i użytkowej” 2008, Seria XIV, s. 447–460;

Na styku pokoleń. O „rodzinnych” opowieściach Ewy Ostrowskiej, „Kwartalnik Polonistyczny. Konteksty Kulturowe” 2010, nr 1-2;

Gdzie jest miejsce na rytuał w świecie dziecka?, „Studia Filologiczne Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego” 2010, tom 23, s. 7-19;

Kto dziś jeszcze czyta dzieciom? (cele i skutki spotkania z książką), „Studia Kieleckie. Seria Filologiczna” 2011, nr 7, s. 157-172;

W stronę twórczej transgresji, czyli o postawie Jana Pawła II (1920-2005) wobec literatury i jej przedstawicieli, „Studia Socialia Cracoviensia” 2011, nr 2, s. 49-62;

Codzienna ze sobą rozmowa, czyli bohaterowie powieści „Nagi sad” o sztuce czytania, [w:] *O twórczości Wiesława Myślińskiego. W osiemdziesiątą rocznicę urodzin*, pod red. J. Paławskiego i A. Dąbrowskiego, Kielce 2012, s. 137-153.

Uczestniczyłam również – w ramach programu Leonardo da Vinci (Leonardo da Vinci-Multilateral Project) – w międzynarodowym projekcie naukowym, e-learningowym z zakresu mediacji kulturowych - TIPS

Project: T-learning to Improve Professional Skills for Intercultural Dialogue (2007-2008). Wzięło w nim udział pięć krajów europejskich (Austria, Grecja, Francja, Włochy i Polska). W Polsce przygotowywanych było siedem podmodułów. Samodzielnie i twórczo opracowałam trzy z nich, tj. *Verbal and nonverbal interpersonal communication; Conversation techniques; Active listening*. W 2013 roku po raz kolejny zostałam zaproszona do projektu TIPS - SONETOR (rola mediatora kulturowego w kontakcie z młodzieżą szkolną), który tym razem obejmuje „Szkolenia dla mediatorów kulturowych z wykorzystaniem narzędzi WEB 2,0” (realizowany w latach 2012-2014 w ramach działania „Tworzenie innowacji” programu „Uczenie się przez całe życie Leonardo da Vinci”, współfinansowany przez Unię Europejską; kraje: Austria, Grecja, Irlandia, Hiszpania, Polska).

W roku 2014 przystąpiłam – jako kierownik części humanistycznej dla szkół podstawowych – do przygotowania i realizacji edukacyjnego projektu badawczego: Świętokrzyski System Wspierania Talentów – Fascynujący Świat Nauki. Projekt pt. *Kreatywność w edukacji humanistycznej* adresowany jest do uczniów szkół podstawowych. Ma na celu zintegrowanie wiedzy z zakresu języka polskiego, wiedzy o sztuce oraz wiedzy o regionie z umiejętnościami redakcyjno-pisarskimi i plastyczno-edytorskimi. Kładzie nacisk na kształcenie kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów i zasad poprawności językowej, wzbogacania zasobu słownictwa, umiejętności komunikacyjnych (intra- i interpersonalnych), poszerzania wiedzy o sobie samym, o regionie i o świecie, a także ćwiczenia spostrzegawczości, orientacji przestrzennej, koncentracji, pamięci, integracji sensorycznej oraz doskonalenia zdolności grafomotorycznych. Sprzyja rozbudzaniu ciekawości, rozwijaniu wrażliwości, kształceniu inteligencji emocjonalnej, uczeniu wytrwałości w dążeniu do celu.

W ramach seminariów naukowych/tematycznych/, warsztatów badawczych i edukacyjnych oraz wycieczek uczniowie nabywają, poszerzają i utrwalają wiadomości i umiejętności dotyczące form wypowiedzi (np. baśń, sprawozdanie, opowiadanie, notatka na temat najbliższego otoczenia, regionu), sposobów gromadzenia informacji (m.in. wywiad, obserwacja, uczestnictwo, studiowanie dokumentów), metod komunikowania się (bezpośrednio, pośrednio). Biorą udział w treningach umiejętności komunikacyjnych, warsztatach pisarskich (np. lipogramy, tautogramy), redakcyjnych (np. tworzenie komiksu, recenzowanie prac, opracowanie projektu graficznego książki), poznają ciekawe miejsca związane z kulturą wysoką regionu świętokrzyskiego, korzystają z nowoczesnych technologii. W wyniku realizacji projektu badawczego powstanie książka artystyczna z zamieszczonymi w niej pracami literackimi, dziennikarskimi i plastycznymi uczniów.

Dzięki kompetencjom zdobywanym na polu badań literatury i kultury medialnej opracowałam hasła słownikowe, m.in. do Polskiego Słownika Biograficznego (*Stefan Stefański*) i Świętokrzyskiego Słownika Biograficznego (*Zofia Bukowiecka*) oraz przyczyniłam się do przygotowania wydania krytycznego prac młodego, zdolnego poety, który zginął w wypadku. W ten sposób powstała księga zbiorowa, którą współredagowałam i do której napisałam słowo wstępne, zatytułowana *W cieniu ciszy. Pamięci Bartka Zdunka* (Kraków 2011). Celem i ideą zadania było przede wszystkim opracowanie pod względem filologicznym i przygotowanie do druku, odnalezionych w brudnopisach i tzw. komputeropisach, wierszy, utworów

prozatorskich oraz tekstów dziennikarskich Bartłomieja Zdunka (1998-2010; tragicznie zmarłego studenta dziennikarstwa i komunikacji społecznej UPJPII w Krakowie), którego imieniem nazwano Nagrodę dla Młodych Dziennikarzy przyznawaną w Krakowie od 2011 roku.

Doktorat honoris causa UJK wręczony Tadeuszowi Różewiczowi w 2009 roku, jubileusz: prof. Jana Pałławskiego i ks. prof. Bonifacego Miązka, a także zjawiska związane z postawami pisarzy XIX i XX wieku, źródłami inspiracji czy obecnością książki w życiu dzieci stały się przyczynkiem do przygotowania siódmego tomu Studiów Kieleckich KTN pod moją współredakcją (Kielce 2011), a szkice do portretu zbiorowego pisarzy pokolenia 1920 złożyły się na zbiorowy tom, który współredagowałam, a który ukazał się w 2012 roku (*Pokolenie 1920. Szkice do portretu zbiorowego*, Kielce 2012).

W moim dorobku naukowym znalazły się również artykuły poświęcone twórczości pisarzy i dziennikarzy: Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Ryszarda Kapuścińskiego, Wiesława Myśliwskiego, Edmunda Niziurskiego, Stanisława Rogali, Stefana Stefańskiego i in.

Artykuły:

Edmund Niziurski w kanonie najchętniej czytanych. „Język Polski w Szkole IV-VI” 2003/2004, nr 2, s. 17-27;

Fingowanie czy asertoryczność? – w *Błogosławionej, świętej* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, „Studia Kieleckie. Seria Filologiczna” 2005, nr 5, s. 5 -19;

Stefański Stefan, [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, tom XLIII/2, z. 177, Warszawa-Kraków 2005, s. 246-248;

Dobre adresy Doroty Terakowskiej. Wokół tematyki felietonów, [w:] *Szkice o literaturze XIX i XX wieku*, Kielce 2006, s. 145-173;

Dorastanie reportera. Ryszarda Kapuścińskiego „Podróże z Herodotem” (od lektury do metody), [w:] *Ryszard Kapuściński. Portret dziennikarza i myśliciela*, pod red. K. Wolnego-Zmorzyńskiego, W. Piątkowskiej-Stepaniak, B. Nierenberga, W. Furmana, Opole 2008, s. 217-226;

Śladem „Nocnego krzyku” S. Rogali (wrażenia nie tylko akustyczne), [w:] *Otarłem się o życie, otarłem się o słowa. Księga Jubileuszowa S. Rogali*, pod red. Z. Trzaskowskiego, Kielce 2008, s. 155-167;

Reportażystki przekraczanie granic (Dorota Terakowska, „Próba generalna”), [w:] *W przestrzeni języka. Prace ofiarowane Pani prof. Elżbiecie Koniusz*, pod red. M. Marczewskiej i S. Cygana, Kielce 2012, s. 77-94.

W latach 2000-2014 uczestniczyłem w konferencjach naukowych - ogólnopolskich i międzynarodowych (m.in. Białystok, Kielce, Kraków, Lublin, Opole) oraz zagranicznych (Kijów), na których prezentowałem wyniki badań, ogłaszając również – w kilkudziesięciu pracach zbiorowych – rozprawy, studia i szkice. Spotkania poświęcone literaturze, mediom, edukacji pomogły mi szerzej i głębiej spojrzeć na wiele zagadnień współczesnej humanistyki, zwłaszcza w ramach jej społeczno-psychologicznych aspektów oraz badań kulturowych.

Z doświadczeń uprawiania nauki o literaturze w związkach z naukami o kulturze i naukami społecznymi korzystałam jako nauczyciel akademicki w IFP UJK w Kielcach (prowadziłam lub prowadzę m.in. zajęcia z przedmiotów: analiza utworu literackiego, literatura dla dzieci i młodzieży, historia literatury polskiej, literatura polska wobec literatur europejskich, literatura powszechna, konwersatorium literaturoznawcze, retoryka dziennikarska, nauki pomocnicze filologii polskiej, metody pracy z uczniem ze SPE), wykładowca retoryki dziennikarskiej w Podyplomowym Studium Dziennikarskim PAT w Krakowie (obecnie UPJPII w Krakowie)

oraz na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna UPJPII w Krakowie (przedmioty: retoryka dziennikarska, stylistyka dziennikarska, kultura języka, audiodeskrypcja, seminarium dyplomowe), a także trener w edukacyjnych projektach badawczych (TIPS, Kompas Wiedzy, Fascynujący Świat Nauki) oraz jako promotor prac magisterskich (IFP UJK w Kielcach; 13 prac) oraz licencjackich (IDiKS UPJPII w Krakowie; 13 prac). Szczególnie pomocne w pracy akademickiej okazało się humanistyczno-holistyczne podejście do badań i dydaktyki, które wspierało się na strategiach i technikach hermeneutycznych oraz metodach aktywizujących. Od początku XXI wieku doświadczenia zebrane na polu analiz i interpretacji literatury zaczęłam wyzyskiwać oraz rozwijać w procesie odkrywania i opisywania nowych zjawisk w przestrzeni literatury (np. poetyki miejskie, miejsca autobiograficzne, specjalne potrzeby edukacyjne i życiowe dzieci i dorosłych).

Zainteresowania problematyką literatury współczesnej oraz współczesnej kultury literackiej pogłębiałam również, dzięki kilkuletniemu – intelektualnie inspirującemu – osobistemu kontaktowi z pisarzem Januszem Domagalikiem (1931-2007), o którego twórczości prozatorskiej i dziennikarskiej pisałam, a którego działalność poetycką będę dopiero opracowywać (przygotowuję osobną pracę, opartą na odbytym z nim wywiadzie oraz wierszach, które Janusz Domagalik zaczął pisać „do szuflady” pod koniec życia, a które po śmierci pisarza otrzymałam od jego syna, Krzysztofa).

Od 2013 roku koncentruję się na badaniach poświęconych tłumaczeniu audiowizualnemu (głównie audiodeskrypcji) oraz na zagadnieniach dotyczących wizji dziecka w edukacji, literaturze, kulturze. Uwagę wciąż poświęcam twórczości literackiej krakowskiej autorki. Powieści D. Terakowskiej badam pod kątem obecności w nich tzw. specjalnych potrzeb edukacyjnych (np. zaburzenia układu proprioceptywnego i równowagi, autyzm, zespół Downa, skrypty życiowe). Równocześnie zbieram materiały do książki poświęconej pracy dziennikarskiej Doroty Terakowskiej. Przede wszystkim interesuje mnie powieść o znamionach autobiograficznych pt. *Guma do żucia*, twórczość reportażowa (*Próba generalna*), felietonistyczna (*Dobry adres to człowiek*, *Muzeum Rzeczy Nieistniejących*) oraz wywiady, które opublikowała w dwóch tomach (rozmowy z Jackiem Bombą – *Być rodziną...*). Do druku złożyłam kilka prac, w tym m.in. teksty poświęcone zagadnieniom audiodeskrypcji („Studia Socialia Cracoviensia”), miejscom autobiograficznym - portretowanie rodzinnego miasta („Nowe poetyki miejskie”), chronometrii w prozie Doroty Terakowskiej („Czas jako paradygmat natury i kultury”) oraz zbiór scenariuszy: *Kreatywność w edukacji humanistycznej*.

5. Informacja o działalności dydaktycznej, o członkostwie w komitetach, radach naukowych, władzach towarzystw naukowych, współpracy krajowej i zagranicznej, o działalności popularyzującej naukę

W IFP UJK w Kielcach pracuję od 1996 roku, od 2001 roku jako adiunkt najpierw w Zakładzie Romantyzmu i Literatury Współczesnej, obecnie – w Zakładzie Literatury do 1918 roku i Teorii Literatury. Pełniłam funkcję sekretarza komisji rekrutacyjnej w IFP, byłam opiekunem roku, od 2011 roku piastuję stanowisko wicedyrektora ds. dydaktycznych. W latach 2012-2013 przewodniczyłam Zespołom ds. Wdrażania

Krajowych Ram Kwalifikacji oraz Zapewnienia Jakości Kształcenia w IFP. Wciąż pracuję w Kierunkowym Zespole Programów Kształcenia oraz w komisjach Wydziału Humanistycznego UJK w Kielcach (Komisja ds. Jakości Kształcenia i Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia).

Od 1998 roku prowadziłam zajęcia jako wykładowca w Podyplomowym Studium Dziennikarskim PAT w Krakowie; w 2007 roku zostałam zatrudniona na stanowisku adiunkta na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna w PAT w Krakowie (obecnie UPJPII), a po powstaniu tam Katedry Dziennikarstwa stałam się jej członkiem. Pracuję także jako członek zespołu zajmującego się jakością kształcenia w IDiKS UPJPII w Krakowie.

Systematycznie i skrupulatnie podnoszę kwalifikacje (kursy, studia kwalifikacyjne), zdobywam umiejętności (szkolenia, warsztaty), dzielę się wiedzą i doświadczeniem z pracownikami, studentami, środowiskiem lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym (m.in. konferencje zagraniczne, międzynarodowe, krajowe). Współtworzyłam strategie i kampanie promocyjne WH i IFP UJK w Kielcach – Humanistyka/Polonistyka otwarta na przyszłość. Koordynowałam prace dotyczące jubileuszowego, XX Tygodnia Kultury Języka w Kielcach oraz innych inicjatyw (np. Rok Janusza Korczaka 2012).

W latach 2007-2013 pracowałam przy powoływaniu do życia nowych kierunków studiów (dziennikarstwo i komunikacja społeczna w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie oraz dziennikarstwo i komunikacja społeczna w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach) oraz nowych specjalności (filologia polska z komunikacją medialną, filologia polska z dziennikarstwem w IFP UJK w Kielcach). Ponadto zainicjowałam nowe specjalności i studia podyplomowe oraz kursy dokształcające w IFP UJK w Kielcach oraz czuwam nad ich wdrażaniem/uruchamianiem.

Przygotowałam kilka programów kształcenia dla studiów I i II stopnia w IFP, opracowałam plany zajęć, programy studiów podyplomowych (Nauczyciel wobec problemów ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi/SPE/, Kształtowanie wizerunku osoby/firmy, Nauczanie języka polskiego w szkole podstawowej) i kursów dokształcających (np. Kontakty z mediami w praktyce; współtworzyłam program kursu - Interpretacja tekstów kultury – przygotowałam moduł poświęcony warsztatom publicystycznym), sylabusy i karty kilkudziesięciu przedmiotów. Wprowadziłam nowe przedmioty nauczania (m.in. cele, treści, efekty, metody dydaktyczne, bibliografia, kryteria oceny, punkty ECTS, np. nowatorskie formy wspomagające proces dydaktyczny, analiza zawartości mediów, metody pracy z uczniem ze SPE, wprowadzenie do grafoterapii).

Współpracuję z lokalnymi i środowiskowymi instytucjami działającymi na rzecz edukacji i kultury oraz uczelniami i instytucjami w kraju i za granicą. Czynnie uczestniczę w życiu edukacyjnym i kulturalnym regionu (zwłaszcza Kielc i Krakowa). Przez kilka lat pracowałam jako nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej i gimnazjum w Krakowie, gdzie realizowałam tradycyjne i nowatorskie projekty i przedsięwzięcia edukacyjne. W różny sposób promowałam zagadnienia oświatowe i edukacyjne. M.in. zaangażowałam się w przygotowywanie zadań na Małopolski Konkurs Polonistyczny dla Gimnazjalistów; temat: *Historia zbiorowości i jednostki w powieści* (2001). Przygotowywałam młodzież do udziału w różnych przedsięwzięciach szkolnych i

pozaszkolnych, np. w Podgórskim Turnieju Szkół, konkursie na literacką legendę o Krakowie, w targach książki itp. Opiekowałam się pracami literackimi seniorów działających w ramach Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Kielcach (np. konkurs *Zdarzyło się w K.*) oraz pracami nastolatków piszących o miłości do przyrody (*Przyroda – moja miłość*; m.in. recenzje).

W 2002 roku zostałam nauczycielem mianowanym, a w 2004 roku zdobyłam stopień nauczyciela dyplomowanego. W 2004 roku w ramach współpracy z ośrodkami kultury oraz w związku z 100. rocznicą urodzin W. Gombrowicza zaprezentowałam wykłady dla uczniów szkół ponadpodstawowych, m.in. w Młodzieżowym Domu Kultury w Kielcach wykład poświęcony Gombrowiczowi - *O Gombrowiczu mniej znanym (w labiryncie dzieciństwa i młodości Witolda)*, w Biurze Wystaw Artystycznych w Ostrowcu Świętokrzyskim (*Refleksy z dzieciństwa (o Gombrowiczu inaczej)*). W 2010 roku byłam członkiem jury w konkursie dla szkół podstawowych poświęconym twórczości Stanisława Jachowicza w podkrakowskim Poskwitowie. Włączyłam się w kampanię *Cała Polska czyta dzieciom* m.in. poprzez artykuł w prasie ogólnopolskiej *Na przekór statystykom*, przez publikacje metodyczne np. *Z czego śmieją się ludzie?*, a także referat przygotowany na ogólnopolską konferencję poświęconą retoryce użytkowej (*Od narracji baśniowej po głosowy teatr Marii Konopnickiej*).

W celu zweryfikowania metod pracy, zwłaszcza nad lekturą, w 2002 roku podjęłam kilkuletnią współpracę (2002-2008) z kwartalnikiem „Język Polski w Szkole IV-VI” oraz „Język Polski w Gimnazjum” i „Język Polski w Liceum”. W latach 2004-2006 byłam członkiem Rady Programowej czasopisma „Język Polski w Szkole IV-VI”. Na łamach wspomnianych czasopism publikowałam artykuły teoretyczne, recenzje, szkice, opinie, przeglądy. Opiniowałam lektury szkolne dla MEN (np. książki Ewy Ostrowskiej, wydawane m.in. przez Wydawnictwo „Skrzat” w Krakowie), recenzowałam liczne prace, w tym książkę poświęconą współczesnej ortografii polskiej (Macieja Malinowskiego – mistrza polskiej ortografii pt. (...) *boby było lepiej...*). Brałam udział w konferencjach naukowych i edukacyjnych (np. UMCS w Lublinie – cykliczne konferencje organizowane przez Zakład Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego; 2004-2010), w konferencjach metodyczno-warsztatowych organizowanych w Krakowie m.in. przez Ośrodek Twórczej Edukacji, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Urząd Miasta Krakowa, m.in. konferencja oświatowa *Reforma edukacji - sukces czy fiasko?* (Kraków 2002); *Kreatywność w edukacji – jak to się robi w praktyce?* (Kraków 2009); *Straszyć czy nie? Skuteczna profilaktyka w szkole* (Kraków 2010); *Między trudnościami a sukcesem – sposoby i narzędzia rozpoznawania indywidualnych potrzeb uczniów ze SPE* (Kraków 2012) oraz projektach edukacyjno-wychowawczych w szkołach (np. *Panuję nad agresją, Metoda pięciu kroków*) i na wyższych uczelniach (np. *Kulturotwórcza rola mediów; Audiodeskrypcja*). W latach 2007-2008 wzięłam udział w projekcie międzynarodowym popularyzującym nauczanie na odległość (mediacje kulturowe): TIPS Project: T-learning to Improve Professional Skills for Intercultural Dialogue oraz SONETOR (2012-2014). Współpracuję również z Ukraińską Akademią Nauk i Uniwersytetem im. Tarasa Szewczenki w Kijowie (np. sesje, publikacje). Jestem członkiem Kieleckiego Towarzystwa Naukowego (Sekcja Filologiczna).

Posiadam świadectwa ukończenia kursów, warsztatów i szkoleń organizowanych przez Niepubliczny Małopolski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli oraz Małopolski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie, a także Polskie Stowarzyszenie Grafologów, Polskie Towarzystwo Dysleksji, Katedrę UNESCO do Badań nad Przekładem i Komunikacją Międzykulturową Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wszystkie zdobyte kwalifikacje i umiejętności staram się spożytkować na bieżąco w pracy dydaktycznej i organizacyjnej oraz naukowej.

Działając na rzecz osób z niepełnosprawnością, ukończyłam kursy z zakresu tłumaczenia audiowizualnego: audiodeskrypcja w teatrze i muzeum oraz napisy dla niesłyszących. Zbieram materiały do książki poświęconej kontekstom audiodeskrypcji. Opracowałam sylabus z zakresu audiodeskrypcji; wprowadziłam przedmiot: audiodeskrypcja do programu studiów dziennikarskich (magisterskich) w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie (2013).

Jako badacz literatury zostałam odnotowana w *Leksykonie literatury dla dzieci i młodzieży*, pod red. S. Fryciego, M. Ziółkowskiej-Sobeckiej (Piotrków Trybunalski 2007). Recenzji doczekała się książka *Przez „Świat Młodych” do literatury*: Iwona Mityk, Marta Bolińska *Przez „Świat Młodych” do literatury. O prozie Janusza Domagalika*, Studia Kieleckie. Seria Filologiczna 2005, nr 5, s. 150-151.

Za swoją działalność otrzymałam m.in. Nagrody Indywidualne Rektora Akademii Świętokrzyskiej/Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (za wyróżniające osiągnięcia naukowe - 2001, 2010) oraz Brązowy Medal za Długoletnią Służbę (2013; przyznawany przez Prezydenta RP).

Podsumowanie

Po doktoracie opublikowałam:

4 monografie

1 podręcznik akademicki

3 tomy współredagowane

27 rozdziałów w monografiach

2 teksty w czasopismach zagranicznych

17 artykułów w krajowych czasopismach recenzowanych

26 tekstów dydaktyczno-popularyzatorskich

2 przedmowy

2 hasła słownikowe

1 recenzję krytyczną

Wystąpiłam na 30 konferencjach naukowych oraz 1 konferencję współorganizowałam.

Otrzymałam 3 nagrody za pracę naukową i zawodową.